

Lov om fragtaftaler ved international vejtransport
Lov nr. 47 af 10. marts 1965
Jf. lovbek. nr. 602 af 9. september 1986

Indholdsfortegnelse:

Kapitel I	Lovens område m.v., §§ 1-3
Kapitel II	Fragtførens ansvar for andre, § 4
Kapitel III	Fragtaftalens indgåelse og opfyldelse, §§ 5-23
Kapitel IV	Fragtførerens ansvar, §§ 24-37
Kapitel V	Indsigelser. Søgsmål, §§ 38-42
Kapitel VI	Befordring, som udføres af flere fragtførere efter hinanden, §§ 43-47
Kapitel VII	Ikrafttræden, § 48

Kapitel I

Lovens område m.v.

§ 1. Denne lov gælder for aftaler om vejtransport af gods med køretøj mellem flere stater, når befordringen udføres mod vederlag og efter fragtaftalen skal ske til eller fra Danmark eller mellem fremmede stater, af hvilke mindst den ene har tiltrådt den i Geneve den 19. maj 1956 undertegnede konvention om fragtaftaler ved international godsbefordring ad landevej.

Stk. 2. Loven gælder ikke for befordringer, der omfattes af internationale postkonventioner, begravelsestransporter og befordring af flyttegods.

Stk. 3. Aftaler, som fraviger lovens bestemmelser, herunder aftaler om, at retten til forsikringsbeløb overlades fragtføreren, eller om ændring af bevisbyrden, er ugyldige, bortset fra hvad der følger af § 46, stk. 3.

Stk. 4. Justitsministeren kan bestemme, at lokal grænsetrafik helt eller delvis undtages fra lovens bestemmelser.

§ 2. Ved køretøjer forstås i denne lov motorkøretøjer samt påhængsvogne og sættevogne hertil, jfr. art. 4 i den internationale færdselskonvention af 19. september 1949.

§ 3. Befordres et køretøj med pålæst gods under en del af rejsen med skib, med jernbane eller med luftfartøj, uden at godset aflæsses fra køretøjet af anden grund end nævnt i § 19, finder denne lov alligevel anvendelse på befordringen i dens helhed.

Stk. 2. Godtgøres det, at bortkomst, beskadigelse eller forsinkelse, som er sket under befordringen med skib, jernbane eller luftfartøj, ikke skyldes landevejsfragtføreren, men begivenheder, som kun kunne indtræffe under og på grund af befordringen med disse befordringsmidler, afgøres landevejsfragtførerens ansvar dog efter de regler, som gælder om befordring af gods med skib, jernbane eller luftfartøj, for så vidt disse bestemmelser ikke kan fraviges ved aftale. Findes der ikke sådanne ufravigelige regler, afgøres landevejsfragtførerens ansvar efter denne lov.

Kapitel II

Fragtførens ansvar for andre

§ 4. Fragtføreren er ansvarlig for handlinger og undladelser i tjenesten af personer, der er ansat hos ham, eller andre, af hvis bistand han gør brug ved udførelsen af befordringen, på samme måde som for sine egne handlinger og undladelser.

Kapitel III

Fragtaftalens indgåelse og opfyldelse

Oprettelse af fragtbrev

§ 5. Fragtaftalen bekræftes ved fragtbrev.

Stk. 2. Aftalen er dog gyldig og underkastet denne lov, selv om fragtbrev ikke er oprettet, eller det ikke har det foreskrevne indhold eller er bortkommet.

§ 6. Fragtbrevet skal oprettes i tre originale eksemplarer og underskrives af afsenderen og fragtføreren. Disse underskrifter kan trykkes eller erstattes af stempler, for så vidt ikke andet følger af loven i den stat, hvor fragtbrevet oprettes. Det første eksemplar overgives til afsenderen, det andet følger med godset, og det tredje beholder fragtføreren.

Stk. 2. Skal godset læsses på flere køretøjer, eller drejer det sig om forskellige slags gods eller om adskilte partier, kan både afsenderen og fragtføreren fordrø særskilt fragtbrev oprettet for hvert køretøj, hver slags gods eller hvert parti.

Fragtbrevets indhold

§ 7. Fragtbrevet skal indeholde følgende oplysninger m.v.:

- a) sted og dag for oprettelsen,
- b) afsenderens navn og adresse,
- c) fragtførerens navn og adresse,
- d) sted og dag for godsets overtagelse og bestemmelsesstedet,
- e) modtagerens navn og adresse,
- f) den sædvanlige betegnelse for godsets art og indpakningsmåde, ved farligt gods den almindeligt anerkendte betegnelse,
- g) antallet af kolli, deres særlige mærker og deres numre,
- h) godsets bruttovægt eller andet udtryk for dets mængde,
- i) omkostninger i forbindelse med befordringen, såsom fragt, tillægsomkostninger, toldafgifter og andre omkostninger, der påløber i tiden fra aftalens indgåelse til afleveringen,
- j) nødvendige anvisninger med hensyn til toldbehandling og andre formaliteter,
- k) erklæring om, at befordringen, selv om andet er aftalt, er underkastet den i § 1, stk. 1, nævnte konvention eller en hermed stemmende lov.

§ 8. Fragtbrevet skal i påkommende tilfælde tillige indeholde følgende oplysninger m.v.:

- a) forbud mod omlæsning,
- b) omkostninger, som afsenderen påtager sig at betale,
- c) efterkravsbeløb, som skal opkræves ved afleveringen,
- d) godsets angivne værdi og det beløb, som en særlig interesse i afleveringen udgør, jfr. §§ 30 og 33,
- e) afsenderens anvisninger til fragtføreren med hensyn til forsikring af godset,
- f) en tidsfrist, inden hvilken befordringen efter aftalen skal være fuldført,
- g) en fortegnelse over de dokumenter, som er stillet til fragtførerens rådighed.

Stk. 2. I fragtbrevet kan i øvrigt anføres andre oplysninger og angivelser, som parterne måtte finde formålstjenlige.

Ansvar for fragtbrevets indhold

§ 9. Afsenderen er ansvarlig for omkostninger og skade, der påføres fragtføreren som følge af, at de i § 7, litra b, d-h og j, og § 8, stk. 1, nævnte oplysninger samt andre oplysninger eller anvisninger, som afsenderen giver til brug ved fragtbrevets oprettelse, er urigtige eller ufuldstændige.

Stk. 2. Har fragtføreren på afsenderens begæring i fragtbrevet indført oplysninger eller anvisninger som nævnt i stk. 1, anses han, hvis ikke andet godtgøres, for at have handlet på afsenderens vegne.

Stk. 3. Indeholder fragtbrevet ikke den i § 7, litra k, nævnte erklæring, er fragtføreren ansvarlig for omkostninger og skade, som herved påføres den, der er berettiget til godset.

Fragtførerens undersøgelsespligt

§ 10. Ved overdragelsen af godset skal fragtføreren undersøge, om fragtbrevets oplysninger om antallet af kolli og deres mærker og numre er rigtige. Kan dette ikke gøres med rimelig omhu, skal han tage forbehold og anføre grunden hertil i fragtbrevet.

Stk. 2. Fragtføreren skal endvidere undersøge godsets og dets indpaknings synlige tilstand og begrunde de forbehold, som han måtte tage herom i fragtbrevet.

Stk. 3. De i stk. 1 og 2 nævnte forbehold er ikke bindende for afsenderen, medmindre han udtrykkeligt har godkendt dem i fragtbrevet.

Stk. 4. Afsenderen kan mod at betale omkostningerne derved forlange, at fragtføreren forvisser sig om godsets bruttovægt eller dets på anden måde udtrykte mængde og om kollorens indhold. Resultatet af undersøgelsen indføres i fragtbrevet.

Fragtbrevets beviskraft

§ 11. Fragtbrevet gælder, hvis ikke andet godtgøres, som bevis for de aftalte vilkår og for fragtførerens modtagelse af godset.

Stk. 2. Har fragtføreren ikke taget begrundet forbehold i fragtbrevet, antages det, hvis ikke andet godtgøres, at godset og dets indpakning fremtrådte i god stand, da fragtføreren overtog det, og at antallet af kolli og deres mærker og numre var i overensstemmelse med oplysningerne i fragtbrevet.

Mangelfuld indpakning af godset

§ 12. Afsenderen er ansvarlig over for fragtføreren for skade på person, materiel eller andet gods og for omkostninger, når skaden eller omkostningerne skyldes mangelfuld indpakning af godset. Var mangelen synlig eller kendt af fragtføreren, da han overtog godset, gælder dette dog kun, såfremt han tog forbehold herom.

Farligt gods

§ 13. Overgives farligt gods til befordring, skal afsenderen give fragtføreren nøjagtig oplysning om, hvori faren består, og om fornødent angive de forsigtighedsregler, som skal iagttages. Er sådan oplysning ikke indført i fragtbrevet, påhviler det afsenderen eller modtageren på anden måde at godtgøre, at fragtføreren havde nøje kendskab til beskaffenheden af den fare, som befordringen af godset medførte.

Stk. 2. Havde fragtføreren ikke kendskab til godsets farlige egenskaber som anført i stk. 1, kan han når som helst og hvor som helst aflæsse, ødelægge eller uskadeliggøre godset uden pligt til at svare erstatning. Afsenderen er ansvarlig for omkostninger og skade som følge af, at godset er overgivet til befordring.

Dokumenter, der skal stilles til fragtførens rådighed

§ 14. Med henblik på toldbehandling og andre formaliteter, som skal iagttages inden godsets aflevering til modtageren, skal afsenderen stille de nødvendige dokumenter til fragtførerens rådighed og meddele ham de oplysninger, som fordres dertil.

Stk. 2. Afsenderen er ansvarlig over for fragtføreren for skade, som måtte følge af, at sådanne dokumenter eller oplysninger mangler eller er ufuldstændige eller urigtige, medmindre skaden skyldes fragtførerens fejl eller forsømmelse. Fragtføreren har ikke pligt til at undersøge, om dokumenterne og oplysningerne er rigtige og fuldstændige.

Stk. 3. Fragtføreren er ansvarlig for følgerne af bortkomst og misbrug af de dokumenter, som ifølge fragtbrevet er stillet til hans rådighed, medmindre han godtgør, at bortkomsten eller misbruget ikke skyldes fejl eller forsømmelse fra hans side. Erstatningen kan ikke overstige det beløb, som skulle have været betalt, hvis godset var gået tabt.

Retten til at råde over godset under befordringen

§ 15. Afsenderen har ret til at råde over godset, særlig ved at anmode fragtføreren om at standse godset undervejs, at ændre bestemmelsesstedet eller at aflevere godset til en anden modtager end den i fragtbrevet angivne.

Stk. 2. Denne ret går over til modtageren, når det andet eksemplar af fragtbrevet afleveres til denne, eller han gør brug af sin ret efter § 18, stk. 1.

Stk. 3. Retten til at råde over godset tilkommer dog modtageren fra tidspunktet for fragtbrevets oprettelse, hvis afsenderen har anført dette i fragtbrevet.

Stk. 4. Har modtageren under udøvelsen af sin ret til at råde over godset påbudt dette afleveret til en anden, kan denne ikke anvis andre modtagere.

§ 16. Vil afsenderen eller i det i § 15, stk. 3, nævnte tilfælde modtageren udøve sin ret til at råde over godset, skal han forvise det første eksemplar af fragtbrevet, i hvilket de nye anvisninger til fragtføreren skal være indført, og holde fragtføreren skadesløs for omkostninger og skade som følge af udførelsen af disse anvisninger.

Stk. 2. Fragtføreren er ikke pligtig at efterkomme de modtagne anvisninger, hvis deres udførelse ikke er mulig på det tidspunkt, da de når den, som skal udføre dem, eller vil hindre den normale udøvelse af fragtførerens virksomhed eller

være til skade for afsendere eller modtagere af andre sendinger. Fragtføreren skal straks underrette den, som har givet ham anvisningerne, om, at han ikke kan efterkomme dem.

Stk. 3. Fragtføreren er ej heller pligtig at efterkomme anvisninger, som medfører deling af sendingen.

§ 17. Undlader fragtføreren at efterkomme anvisninger, som opfylder betingelserne i §§ 15 og 16, eller retter han sig efter sådanne anvisninger uden at fordr det første eksemplar af fragtbrevet forevist, er han ansvarlig for skade, som forvoldes den berettigede herved.

Godsets aflevering

§ 18. Når godset er kommet til bestemmelsesstedet, har modtageren ret til hos fragtføreren mod kvittering at fordr det andet eksemplar af fragtbrevet og godset afleveret. Fastslås det, at godset er gået tabt, eller er godset ikke kommet frem ved udløbet af den i § 27 nævnte frist, kan modtageren i eget navn gøre rettighederne efter fragtaftalen gældende.

Stk. 2. Den modtager, som gør brug af sine rettigheder efter stk. 1, skal betale det beløb, som skyldes efter fragtbrevet. Opstår der strid herom, er fragtføreren ikke forpligtet til at aflevere godset, medmindre modtageren stiller sikkerhed.

Hindringer for befordringens udførelse

§ 19. Er eller bliver det før godsets fremkomst til bestemmelsesstedet umuligt at opfylde fragtaftalen i overensstemmelse med fragtbrevets bestemmelser, skal fragtføreren indhente anvisninger fra den, som efter § 15 har ret til at råde over godset.

Stk. 2. Er det muligt at udføre befordringen på anden måde end fastsat i fragtbrevet, og har fragtføreren ikke inden rimelig tid kunnet få anvisninger fra den, som efter § 15 har ret til at råde over godset, skal han træffe de foranstaltninger, som efter hans skøn stemmer bedst med dennes interesser.

§ 20. Foreligger der efter godsets fremkomst til bestemmelsesstedet hindringer for dets aflevering, skal fragtføreren indhente anvisninger fra afsenderen. Afviser modtageren godset, har afsenderen ret til at råde over det uden at forevise det første eksemplar af fragtbrevet.

Stk. 2. Selv om modtageren har afvist godset, kan han dog fordr det afleveret, så længe fragtføreren ikke har modtaget anden anvisning fra afsenderen.

Stk. 3. Opstår der hindringer for afleveringen, efter at modtageren i henhold til § 15, stk. 3, har påbudt godset afleveret til en anden, skal ved anvendelsen af stk. 1 og 2 modtageren anses som afsender og den anden som modtager.

Omkostningerne ved anvisninger

§ 21. Fragtføreren kan kræve omkostningerne ved at indhente og udføre anvisninger som nævnt i §§ 19 og 20 dækket, medmindre omkostningerne skyldes fejl eller forsømmelse fra hans side.

Fragtførerens pligt til at drage omsorg for godset

§ 22. I de i § 19, stk. 1, og § 20 nævnte tilfælde kan fragtføreren straks aflæse godset for den berettigedes regning. Befordringen anses dermed for afsluttet, men fragtføreren skal forvare godset på den berettigedes vegne. Han kan dog betro godset til en tredjemand og er i så fald kun ansvarlig for, at valget af denne sker med tilbørlig omhu. Godset kan stadig holdes tilbage til sikkerhed for de beløb, som skyldes efter fragtbrevet, og for andre omkostninger, som kan kræves dækket.

§ 23. Fragtføreren kan sælge godset uden at afvente anvisninger fra den berettigede, hvis godset er udsat for hurtig ødelæggelse, eller dets tilstand i øvrigt giver anledning dertil, eller omkostningerne ved opbevaring ikke står i rimeligt forhold til godsets værdi. Endvidere kan fragtføreren sælge godset, hvis han ikke inden rimelig tid fra den berettigede har modtaget anden anvisning, som han med rimelighed må anses for forpligtet til at efterkomme.

Stk. 2. Salg af gods, som befinder sig her i riget, skal ske ved offentlig auktion eller på anden betryggende måde. Så vidt muligt skal fragtføreren i god tid underrette den berettigede om tid og sted for salget. Salg af gods uden for riget sker efter reglerne i den stat, hvor godset befinder sig.

Stk. 3. Salgssummen skal efter fradrag af de beløb, som skyldes efter fragtbrevet, og andre på godset hvilende omkostninger stilles til rådighed for den berettigede. Overstiger omkostningerne salgssummen, kan fragtføreren kræve det manglende beløb betalt.

Kapitel IV

Fragtførerens ansvar

Betingelserne for ansvar og bevisbyrden

§ 24. Fragtføreren er ansvarlig for bortkomst og beskadigelse af godset, som indtræffer i tiden fra overtagelsen indtil afleveringen, og for forsinket aflevering.

Stk. 2. Fragtføreren er dog fri for ansvar, hvis han godtgør, at bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen skyldes fejl eller forsømmelse fra den berettigedes side, anvisninger fra denne, der ikke er foranlediget af fejl eller forsømmelse fra fragtførerens side, godsets egen beskaffenhed eller forhold, som fragtføreren ikke kunne undgå, og hvis følger han ikke kunne afværge.

Stk. 3. Fragtføreren kan ikke befri sig for ansvar ved at påberåbe sig mangler ved det køretøj, som han benyttede til befordringen, eller fejl eller forsømmelse af den, af hvem han måtte have lejet køretøjet, eller dennes folk.

§ 25. Fragtføreren er fri for ansvar efter § 24, hvis bortkomsten eller beskadigelsen skyldes de særlige farer, der er forbundet med et eller flere af følgende forhold:

- a) brug af åbne køretøjer uden presenning efter udtrykkelig aftale, som er optaget i fragtbrevet,
- b) manglende eller mangelfuld indpakning af gods, som efter sin beskaffenhed er udsat for svind eller beskadigelse, når godset ikke er indpakket eller er mangelfuldt indpakket,
- c) behandling, læsning, stuvning eller aflæsning af godset udført af afsenderen eller modtageren eller personer, der handler på deres vegne,
- d) visse godsarters beskaffenhed, der medfører, at de er udsat for at gå til grunde eller for beskadigelse, navnlig ved brud, rust, indre fordærv, udtørring, lækage, normalt svind eller angreb af utøj og gnavere,
- e) ufuldstændige eller urigtige mærker eller numre på kolliene,
- f) befordring af levende dyr.

Stk. 2. Godtgør fragtføreren, at bortkomsten eller beskadigelsen under de foreliggende omstændigheder kan være opstået på grund af en af de i stk. 1 nævnte farer, skal det lægges til grund, at skaden er forvoldt på denne måde, medmindre den berettigede godtgør, at dette ikke er tilfældet. Denne regel gælder dog ikke i det i stk. 1, litra a, nævnte tilfælde, dersom der foreligger bortkomst af unormalt omfang eller af hele kolli.

Stk. 3. Sker befordringen i køretøjer med særligt udstyr til at beskytte godset mod varme, kulde, temperatursvingninger eller luftens fugtighed, kan fragtføreren ikke påberåbe sig stk. 1, litra d, medmindre han godtgør, at alle forholdsregler, som det under de foreliggende omstændigheder påhvilede ham at træffe med hensyn til valget, vedligeholdelsen og brugen af udstyret, er blevet truffet, og at han har rettet sig efter de særlige anvisninger, som måtte være meddelt ham.

Stk. 4. Fragtføreren kan ikke påberåbe sig stk. 1, litra f, medmindre han godtgør, at alle forholdsregler, som det under de foreliggende omstændigheder normalt påhvilede ham at træffe, er blevet truffet, og at han har rettet sig efter de særlige anvisninger, som måtte være meddelt ham.

§ 26. Er fragtføreren efter § 24 eller § 25 fri for ansvar for nogle af de forhold, som har forårsaget bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen, nedsættes erstatningen tilsvarende.

Forsinkelse

§ 27. Forsinket aflevering foreligger, når godset ikke er blevet afleveret til den aftalte tid, eller, hvis ingen afleveringsfrist er aftalt, når den faktiske befordringstid overskrider den tid, som under de foreliggende omstændigheder med rimelighed kan indrømmes en omhyggelig fragtfører. Ved dellast tages særligt hensyn til den tid, som udkræves for under sædvanlige forhold at samle fuld last.

Bortkomst af godset

§ 28. Godset kan betragtes som bortkommet, hvis det ikke er afleveret inden 30 dage efter udløbet af den aftalte afleveringsfrist, eller, hvor ingen frist er aftalt, inden 60 dage efter, at fragtføreren overtog godset.

Stk. 2. Ved modtagelsen af erstatning for bortkomst af gods kan den berettigede skriftligt forlange straks af blive underrettet, hvis godset genfindes inden et år efter erstatningens udbetaling. Fragtføreren skal skriftligt anerkende at dette krav er fremsat.

Stk. 3. Den berettigede kan inden 30 dage efter modtagelsen af sådan underretning fordrer, at godset afleveres til ham mod betaling af det beløb, som skyldes efter fragtbrevet, og mod tilbagebetaling af erstatningen med fradrag af de deri indbefattede omkostninger. Han bevarer retten til erstatning for forsinkelse efter § 32 og § 33.

Stk. 4. Hvis det i stk. 2 nævnte krav ikke er fremsat, eller hvis aflevering ikke er fordret inden udløbet af den i stk. 3 nævnte frist, eller hvis godset først genfindes efter forløbet af mere end et år efter erstatningens udbetaling, kan fragtføreren råde over godset med de indskrænkninger, som måtte følge af tredjemands ret. For gods uden for riget gælder reglerne i den stat, hvor godset befinder sig.

Erstatningens størrelse ved bortkomst

§ 29. Erstatning for hel eller delvis bortkomst af godset beregnes efter godsets værdi på stedet og tidspunktet for overtagelsen til befordring. Værdien bestemmes efter børsprisen eller i mangel heraf efter markedsprisen. Findes heller ikke en sådan pris, bestemmes værdien efter den sædvanlige værdi af gods af samme art og godhed.

Stk. 2. Erstatningen kan dog ikke overstige 8,33 SDR for hvert kilogram manglende bruttovægt. Ved SDR forstås de af Den internationale Valutafond anvendte særlige trækningsrettigheder (SDR). Omregning af SDR til dansk mønt foretages efter kursen på den dag, der afsiges dom, eller den dag, parterne er enige om.

Stk. 3. Herudover skal kun fragt, toldafgifter og andre omkostninger ved befordringen erstattes, med hele beløbet ved fuldstændig bortkomst og med et forholdsmæssigt beløb ved delvis bortkomst.

Ændringer:

Ændret 1/4 1979 ved 1978-12-13-ÆL.645.

Angiven værdi af godset

§ 30. Mod betaling af en nærmere aftalt tillægsgodtgørelse kan afsenderen i fragtbrevet angive en værdi af godset, som overstiger den i § 29, stk. 2, fastsatte begrænsning. I så fald træder den angivne værdi i stedet for denne begrænsning.

Erstatningens størrelse ved beskadigelse

§ 31. Ved beskadigelse af godset skal fragtføreren erstatte værdiforringelsen beregnet i overensstemmelse med den i § 29, stk. 1 og 3, fastsatte værdi af godset.

Stk. 2. Erstatningen kan dog ikke overstige det beløb, som skulle have været betalt, dersom sendingen eller, hvis kun en del af sendingen er forringet i værdi som følge af beskadigelsen, denne del var gået tabt.

Erstatning ved forsinkelse

§ 32. Godtgøres det, at der er lidt skade som følge af forsinkelse, skal fragtføreren erstatte skaden, dog ikke ud over fragtbeløbet.

Særlig interesse i aflevering

§ 33. Afsenderen kan mod at betale den tillægsgodtgørelse, som måtte være aftalt, i fragtbrevet fastsætte et beløb, som angiver, hvad en særlig interesse i rigtig aflevering udgør i tilfælde af bortkomst eller beskadigelse eller overskridelse af den aftalte afleveringsfrist. Er der angivet en sådan særlig interesse, kan der ud over, hvad der følger af §§ 29-32, kræves erstatning for yderligere skade, som godtgøres at være sket, indtil det fastsatte beløb.

Ansvar for opkrævning af efterkravsbeløb

§ 34. Er godset blevet afleveret til modtageren uden opkrævning af efterkravsbeløb, som fragtføreren efter fragtaftalen skulle opkræve, skal fragtføreren erstatte afsenderen hans tab indtil efterkravsbeløbet med forbehold af retten til at afkræve modtageren det betalte beløb.

Rente m.v.

§ 35. Af erstatningsbeløb kan kræves rente med fem procent årlig fra den dag, da skriftligt krav afsendes til fragtføreren, eller, hvis sådant krav ikke er fremsat, fra den dag, da retsforfølgning påbegyndes.

Stk. 2. Kræves der erstatning i mønt, der ikke er gangbar på det sted, hvor betaling sker, omregnes beløbet til stedets mønt efter værdien på betalingsdagen.

Erstatningskrav på andet grundlag end aftale

§ 36. Kræves erstatning for bortkomst, beskadigelse eller forsinkelse på andet grundlag end aftale, kan fragtføreren og andre, for hvem han efter § 4 er ansvarlig, påberåbe sig de bestemmelser i denne lov, som udelukker fragtførerens ansvar, eller som angiver eller begrænser erstatningens størrelse.

Forsæt og grov uagtsomhed

§ 37. Har fragtføreren forvoldt skaden med forsæt eller ved grov uagtsomhed, kan han ikke påberåbe sig de bestemmelser i dette kapitel, som udelukker eller begrænser hans ansvar, eller som ændrer bevisbyrden.

Stk. 2. Det samme gælder, dersom andre, for hvem fragtføreren efter § 4 er ansvarlig, i tjenesten har udvist forsæt eller grov uagtsomhed. Disse kan ej heller med hensyn til deres personlige ansvar påberåbe sig de i stk. 1 nævnte bestemmelser.

Kapitel V **Indsigelser. Søgsmål**

Indsigelser

§ 38. Har modtageren modtaget godset uden i forening med fragtføreren at undersøge dets tilstand og uden at gøre indsigelse over for fragtføreren på grund af bortkomst eller beskadigelse med angivelse af bortkomstens eller beskadigelsens almindelige beskaffenhed, skal det, hvis ikke andet godtgøres, lægges til grund, at han har modtaget godset i den i fragtbrevet angivne tilstand. Indsigelse skal gøres senest ved afleveringen, når det drejer sig om bortkomst eller beskadigelser, der er synlige, og ellers inden 7 dage derefter, søn- og helligdage ikke medregnet. Indsigelse skal ske skriftligt, hvis bortkomsten eller beskadigelsen ikke var synlig.

Stk. 2. Har modtageren og fragtføreren i forening undersøgt godsets tilstand, kan bevis mod, hvad der herved er fastslået, kun føres, hvis bortkomsten eller beskadigelsen ikke var synlig, og hvis modtageren skriftligt har gjort indsigelse over for fragtføreren inden 7 dage efter undersøgelsen, søn- og helligdage ikke medregnet.

Stk. 3. Erstatning for forsinket aflevering skal kun betales, hvis modtageren inden 21 dage efter den dag, da godset blev stillet til hans rådighed, skriftligt har meddelt fragtføreren, at han vil påberåbe sig forsinkelsen.

Stk. 4. Fragtføreren og modtageren skal give hinanden rimelig bistand til at foretage nødvendige undersøgelser.

Domstolenes kompetence. Værneting

§ 39. Søgsmål kan kun anlægges i den stat, hvor sagsøgte har sin bopæl, sit hovedforretningssted eller den filial eller det agentur, hvorigennem fragtaftalen blev indgået, eller i den stat, hvor godset blev overtaget til befordring, eller hvor bestemmelsesstedet er beliggende. Parterne kan dog vedtage, at søgsmål skal kunne anlægges i en anden stat, hvis denne har tiltrådt den i § 1, stk. 1, nævnte konvention.

Stk. 2. Sagen kan her i riget anlægges ved en ret, i hvis kreds et af de i stk. 1, 1. punktum, nævnte steder er beliggende, eller for hvilken parterne har vedtaget at indbringe den.

Fuldbyrdelse af domme m.v.

§ 40. Er søgsmål anlagt ved eller afgjort af en efter § 39, stk. 1, kompetent domstol, kan nyt søgsmål om samme krav mellem de samme parter ikke anlægges, medmindre afgørelsen i det første søgsmål ikke kan fuldbyrdes i den stat, i hvilken det nye søgsmål anlægges.

Stk. 2. Domme, herunder udeblivelsesdomme, afsagt af en domstol i en stat, som har tiltrådt den i § 1, stk. 1, nævnte konvention, og forlig, der er indgået eller bekræftet for en sådan domstol, kan fuldbyrdes her i riget, når de kan fuldbyrdes i den stat, hvor dommen er afsagt eller forliget indgået. Denne bestemmelse finder ikke anvendelse på domme, som kun har foreløbig eksekutionskraft, eller på afgørelser, hvorved det pålægges en sagsøger, som helt eller delvis taber sagen, af denne grund at udrede erstatning ud over sagsomkostningerne.

Stk. 3. Begæring om fuldbyrdelse af de i stk. 2 nævnte udenlandske domme og forlig skal ledsages af en bekræftet udskrift af dommen eller forliget og en erklæring fra myndighederne i vedkommende stat om, at dommen eller forliget vedrører en befordring, som er omfattet af den i § 1, stk. 1, nævnte konvention, samt at afgørelsen kan fuldbyrdes i den

stat, hvor dommen er afsagt eller forliget indgået. Udskriften og erklæringen kan kræves ledsaget af en bekræftet oversættelse til dansk.

Forældelse

§ 41. Søgsmål skal anlægges inden et år eller, hvis der er udvist forsæt eller grov uagtsomhed, inden tre år.

Stk. 2. Forældelsesfristen regnes

- a) ved forsinkelse, beskadigelse eller delvis bortkomst fra den dag, da godset blev afleveret,
- b) ved fuldstændig bortkomst fra den tredivte dag efter udløbet af den aftalte afleveringsfrist eller, hvor ingen afleveringsfrist er aftalt, fra den tresindstyvende dag efter, at fragtføreren overtog godset,
- c) i andre tilfælde fra udløbet af en frist på tre måneder efter fragtaftalens indgåelse.

Stk. 3. Skriftligt krav standser forældelsesfristens løb indtil den dag, da fragtføreren skriftligt afviser kravet og tilbagesender de dokumenter, som fulgte med dette. Anerkendes kravet delvis, begynder forældelsesfristen kun igen at løbe, for så vidt angår den del af kravet, hvorom der stadig er strid. Det påhviler den, som gør gældende, at kravet eller svaret herpå er modtaget af den anden part, og at dokumenterne er tilbagesendt, at godtgøre dette. Yderligere krav vedrørende samme sag standser ikke forældelsens løb.

Stk. 4. Om afbrydelse og standsning af forældelsesfristen gælder i øvrigt reglerne i den stat, i hvilken sagen anlægges.

Stk. 5. Et krav, som er forældet, kan ikke fremsættes som modkrav eller indsigelse under rettergang.

Voldgift

§ 42. Fragtaftalen kan indeholde bestemmelse om, at tvistigheder skal afgøres ved voldgift, når det samtidig bestemmes, at voldgiftsretten skal anvende den i § 1, stk. 1, nævnte konvention eller en hermed stemmende lov.

Kapitel VI

Befordring, som udføres af flere fragtførere efter hinanden

§ 43. Udføres en befordring af flere landevejsfragtførere efter hinanden med een og samme aftale som grundlag, er hver af fragtførerne ansvarlig for befordringen i dens helhed, idet den anden fragtfører og enhver af de følgende ved deres modtagelse af godset og fragtbrevet bliver part i fragtaftalen på fragtbrevets vilkår.

§ 44. Den fragtfører, som modtager godset fra en foregående fragtfører, skal give denne en dateret og underskreven kvittering og anføre sit navn og sin adresse på det andet eksemplar af fragtbrevet. Om fornødent skal han på dette eksemplar og på kvitteringen tage forbehold af den i § 10, stk. 1 og 2, nævnte art. Bestemmelserne i § 11 finder anvendelse på forholdet mellem fragtførerne.

§ 45. Bortset fra modkrav eller indsigelser fremsat under rettergang om krav med grundlag i samme fragtaftale kan søgsmål om ansvar for bortkomst, beskadigelse eller forsinkelse kun anlægges mod den første fragtfører, den sidste fragtfører eller den fragtfører, som udførte den del af befordringen, hvorunder den begivenhed, som har forårsaget bortkomsten, beskadigelsen eller forsinkelsen, indtraf. Søgsmål kan anlægges mod flere fragtførere ved samme retssag.

§ 46. En fragtfører, som har udredet erstatning, kan kræve erstatningen med renter og omkostninger betalt af de andre fragtførere, der har deltaget i befordringen, efter følgende regler:

- a) den fragtfører, der har forvoldt skaden, er ene ansvarlig for erstatningen,
- b) har flere fragtførere forvoldt skaden, skal hver af dem betale erstatning i forhold til sin del af ansvaret eller, hvor det ikke er muligt at fordele ansvaret, i forhold til sin andel i fragten,
- c) kan det ikke fastslås, hvem af fragtførerne ansvaret påhviler, fordeles erstatningen på dem alle i forhold til deres andele i fragten.

Stk. 2. Er en af fragtførerne ude af stand til at betale, fordeles det manglende beløb på de øvrige i forhold til deres andele i fragten.

Stk. 3. Fragtførerne kan ved aftale fravige bestemmelserne i stk. 1 og 2.

§ 47. En fragtfører, mod hvem der rejses krav efter § 46, kan ikke bestride retmæssigheden af betaling erlagt af den fragtfører, der rejser kravet, når erstatningen er fastsat af en domstol og han er blevet behørigt underrettet om søgsmålet og har haft lejlighed til at indtræde i dette.

Stk. 2. Søgsmål om krav efter § 46 kan anlægges i en stat, hvor en af de fragtførere, mod hvem sagen anlægges, har sin bopæl, sit hovedforretningssted eller den filial eller det agentur, hvorigennem fragtaftalen blev indgået. Alle fragtførere kan sagsøges under samme retssag. Bestemmelsen i § 39, stk. 2, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Bestemmelserne i §§ 40, stk. 2 og 3, og 41 gælder også for disse søgsmål. Forældelsesfristen løber dog enten fra dagen for en endelig retslig afgørelse, hvorved den erstatning, der skal betales, er fastsat, eller, hvor en sådan afgørelse ikke foreligger, fra den dag, da erstatningen blev betalt.

Kapitel VII

Ikrafttræden

§ 48. Denne lov træder i kraft den 1. juli 1965.